

Rosenbergs Uppenbarelse-symfoni är uppbyggd av 8 symfoniska satser med kör. Mellan dessa — i ett par fall inskjutna i dem — står som stämningskontraster dels recitativ för baryton och orkester, dels a cappella-koraler till dikter av Hjalmar Gullberg
Här en kort beskrivning av de olika symfonisatserna:

I Largamente. — Introduktion med fanfar-motiv och kör-recitativ.

II Allegro moderato. — Satsen börjar med en "visionär" orkesterklang i pp/ppp och växer sedan upp mot en intensivt sjungande melodisk linje i stråkarna. Kören faller in i mitten av satsen: "Helig, helig, helig är Herren Gud ..."

III Allegro con brio. — Efter en kortare, uppflammande orkesterintroduktion byggs satsen upp som en dialog mellan solistens berättelse och körens kraftfulla, refrängliknande inpass: "Glädjens, glädjens, I himlar ..."

IV Allegro moderato energico. — En sats av dynamisk våldsamt, även här med moment av sjungande melodik. I mitten av satsen en kort kör- episod: "Om någon för i fångenskap..."

V Andante tranquillo. — En innerlig meditation. Satsen börjar med ett solo i eng. hornet; därefter ett stilla samtal mellan solisten, kören och orkestern: "Se, jag står vid dörren och klappar—"

VI Allegro con fuoco. — Satsen har en hetsig, jagande karaktär och är till största delen skriven för enbart orkester. Först mot slutet faller kören in: "Frukten Gud..."

VII Tempo di marcia moderato. — Satsen börjar i pp; man hör fanfarer på avstånd; ett marsch-artat tema (spelat *dolcissimo cantando*) introduceras.

— Denna musik avbryts av koralen "O syn av vita hästar —". Plötslig scenförändring. Orkestern brusar fram och kören faller in med ett rytmiskt pregnant Halleluja! Marsch-temat återkommer — denna gång i kören — och växer med triumfatorisk kraft: "Nu frälsningen och äran och makten ..."

VIII Koral och final: maestoso. — Satsen inleds med en koral, där tonsättaren mellan de tre verserna skjutit in saraband-artade orkesterepisoder. Ur den sista koralversen utvecklas en jublande dubbelkör.

Bo Wallner 1964

(Bo Wallner (1923 - 2004) skrev Wilhelm Stenhammar (1871 - 1927) komplett i tre digra volymer. Sannolikt finns i Bo Wallners kvarlåtenskap nära nog fullbordat material om Hilding Rosenberg (1892 - 1985). Vem tar hand om det för utgivning? - ISL)

Texten till "Johannes Uppenbarelse" av Hilding Rosenberg

I Kör och orkester

Detta är en uppenbarelse från Jesus Kristus, en som Gud gav honom för att visa sina tjänare vad som snart skall ske. Och medelst ett budskap genom sin ängel gav han det tillkänna för sin tjänare Johannes, som här vittnar och frambär Guds ord och Jesu Kristi vittnesbörd, allt vad han själv har sett. Salig är den som får uppläsa denna profetias ord. Saliga äro de som få höra dem, och som taga vara på vad däri är skrivet; ty tiden är nära.

Recitativ

Jag, Johannes, eder broder och delaktig med eder i bedrövelsen och riket och tålmodet i Jesus Kristus, var på den ö, som heter Patmos, för Guds ords och Jesu Kristi vittnesbörds skull. Jag var i Anden på Herrens dag och fick höra bakom mig en stark röst, såsom av en basun, och då jag vände mig om, såg jag sju gyllene ljusstakar och mitt ibland dem, en som var lik en människoson. Och då jag såg honom föll jag likasom död för hans fötter: och han lade sin högra hand på mig och sade: Stig hit upp och jag skall visa dig vad som skall ske här-efter. Och se en tron stod i himmelen. Och framför tronen var såsom ett glashav, likt kristall, och jag såg, och jag hörde en röst av många änglar runt omkring tronen, och deras antal var tiotusen gånger tiotusen och tusen gånger tusen.

II. Kör och orkester

Helig, helig, helig är Herren Gud den allsvåldige, som var och som är som kommer.

Vår Herre och Gud, du är värdig taga pris och ära och makt, ty du har skapat allt, för din viljas skull var det till och vart skapat.

Helig, helig, helig är Herren Gud den allsvåldige.

Koral

Det brinner på den ö som heter Jorden. Vi hörde då ur skyn och kröp i källare. Till syner för vår själ blev bibelorden, till hopp och tröst och helig tankeställare. Bombplan förvandlas och får änglavingar i rymden kring de sargade och flyende.

Sång från den ö som heter Patmos klingar ur ödeläggelse och eldutspsyende. Johannes, du som var en gång vår like, profet som har vid lammets tron din varelse — -lyft våra själar från ett mörklagt rike mot Uppenbarelsernas Uppenbarelse!

-

III "Recitativ, kör och orkester Recitativ

Och ett stort tecken syntes i himmelen: en kvinna klädd med solen och månen under hennes fötter och på hennes huvud en krona av tolv stjärnor; och hon är havande och ropar i barnsnöd och födslovånda.

Kör

Glädjens, glädjens, I himlar, och I, som bon i dem! Ve jorden och havet!

Recitativ

Och det syntes ett annat tecken i himmelen, och se en stor röd drake, som hade sju huvud och tio horn och på sina huvud sju diadem, och draken stod framför kvinnan som skulle föda, och hon födde ett gossebarn, som en gång skall styra alla folk med järnspira. Och hennes barn vart uppryckt till Gud och till Hans Tron.

Kör

Glädjens, glädjens, I himlar, och I, som bon i dem! Ve jorden och havet!

Recitativ

Och åt kvinnan gavs den stora örnens två vingar, att hon skulle flyga ut i öknen, där hon har en plats beredd av Gud. Och Mikael och hans änglar började att strida med draken. Och draken stred och hans änglar, och de vunno icke, och deras rum vart icke mer funnet i Himmelen. Och den stora draken han vart nedkastad till jorden och hans änglar blevo nedkastade med honom.

Kör

Glädjens, glädjens, I himlar, och I, som bon i dem! Ve jorden och havet!

Recitativ

Och ormen sprutade ur sin mun vatten, såsom en flod, efter kvinnan, att han skulle låta henne bortföras av floden. Och jorden halp kvinnan och uppsvalde floden som draken hade utsprutat ur sin mun. Och draken vart vred på kvinnan och gick bort att strida med dem som hålla Guds ord och Jesu vittnesbörd. Och han stod vid havets strand.

Kör

Glädjens, glädjens, I himlar, och I, som bon i dem! Ve jorden och havet!

Koral

Vi jordens kvinnor, svarta, gula, blonda, ha ropat i evärdlig födslovånda. Vi födde gossebarn till torp och troner — men draken med sju huvud och kanoner på tio horn och bajonett till tunga uppslukade från jord och hav de unga. I evig barnsnöd ligger kvinnan vaken. Vem frälser våra gossebarn från draken?

Recitativ

Och jag såg ett vilddjur uppstiga ur havet. Och det hade tio horn och sju huvud och på sina huvud hädiska namn. Och de tillbådo vilddjuret sägande: Vem är lik vilddjuret, och vem förmår strida mot det? Och åt det vart given makt över alla stammar och folk och tungomål och folkslag. Och jag såg ett annat vilddjur uppstiga ur jorden. Och det kommer alla, både fria och trälar, att låta giva sig ett märke på sin högra hand eller på sina pannor, och gör så, att ingen kan köpa eller sälja, utom den som har märket, vilddjurets namn eller dess namns tal. Här är visdomen. Den som har förstånd att räkne ut vilddjurets tal: ty det är en människas tal, och dess tal är sexhundrasextiosex.

IV. Kör och orkester

Om någon för i fångenskap, skall han gå i fångenskap; om någon dräper med svärd, måste han med svärd dräpas. Här gäller det för de heliga att hava tålmod och tro!

Koral

Här är visdomens mål, här är vilddjurets tal,
och dess tal är en människas tal.
Och dess tal är sexhundra och sextiosex.
Och vi räkna och räkna, tills hjässan blir kal
och en afton vår livslåga släcks.
Men de heliga tro: den som dräper med svärd,
skall besegras och dräpas med svärd;
så är skrivet och sagt, så är domarens bud.
Och de heliga tro, att all visdom är flärd,
och de lämna sin lösning åt Gud.

V. Recitativ, kör och orkester

Recitativ

Detta säger den som har Guds sju andar och de sju stjärnorna.

Kör

Se, jag står vid dörren och klappar; om någon hör min röst och upplåter dörren, skall jag ingå till honom och hålla måltid med honom och han med

Recitativ

Detta säger den helige, den sannskyldige, den som har Davids nyckel:

Kör

Se, jag står vid dörren och klappar; och om någon hör min röst och upplåter dörren, skall jag ingå till honom och hålla måltid med honom och han med mig.

Recitativ

Detta säger den förste och den siste, som blev död och vart levande.

Kör

Se jag kommer snart; behåll det du har, att ingen må taga din krona.

Koral

Jag känner dig i nöden;

du huttrar i din kappa.

Var trogen intill döden,

så skall jag komma och på dörren klappa!

Från sorg och tåreflöden

kan ingen makt dig skona.

Var trogen intill döden,

så skall jag smycka dig med livets krona!

Recitativ

Och jag såg och se en vit sky, och på skyn satt en som var lik en människoson och hade på sitt huvud en gyllene krona och i sin hand en vass lie. Och en annan ängel kom ut från altaret, och han ropade med hög röst till den som hade den vassa lien och sade: Sänd din vassa lie och avbärga druvorna av vinträdet på jorden. Och ängelen lät sin lie gå på jorden och avbärgade vinträden på jorden och kastade druvorna i Guds vredes stora vinpress. Och alla öar flydde och berg funnos icke mer.

VI. Kör och orkester

Frukten Gud! Och given honom äran, ty nu stunden för hans dom har kommit, och tillbedjen den som har skapat himmelen och jorden och havet och vattnets källor. Frukten Gud! Och given honom äran!

Koral

Den stund är värd att prisa, då lien på Guds tron är lagd och änglars skördevisa berättar om hans bragd. Låt din lie gå! Världen står i brand. Låt din starkhets hand äntligen slå ängar och blomsterland. Låt din lie gå!

Nu slår man sig för bröstet,
nu fruktar man för liv och lem.

Det ar den stora hösten,
då allt skall bärgas hem.

Låt din lie gå
över berg och hav,
över kung och slav,
stora och små.

Jorden skall huggas av.

Låt din lie gå!

Recitativ

Och jag såg himmelen öppen, och se, en vit häst och den som satt på honom heter: Trofast och Sannfärdig; och lian var klädd i en mantel doppad i blod och det namn han fått är "Guds ord". Och de härskaror som äro i himmelen följde honom på vita hästar. Och vilddjuret vart gripet, tillika med den falske profeten, och de blevo båda levande kastade i eldsjön som brinner med svavel. Och konungarna på jorden och deras härskaror blevo dräpta av den som satt på hästen med det svärd som utgick ur hans mun, och alla fåglarna blevo mättade av deras kött.

VII Orkester, koral och kör

O syn av vita hästar, när draken oss förpestar! O syn av svärd och spjut! det är de trogna, som dra från himlen ut. Få druvorna mogna — är striden slut?

Tro ej i segeryran, då skalden stämmer lyran, att människan förmår en drake krossa! Den strid vi kallat vår, skall åter uppblomma om tusen år.

Vår egen kraft är ringa: han skulle oss betvinga och trampa ner i dyn, som oss förpestar, om hjälp ej kom från skyn på vita hästar — o himmelska syn!

Kör

Halleluja!

Nu frälsningen och äran och makten är vår Guds! Ty sanna och rättfärdiga äro hans domar.

Nu loven vår Gud, I alla hans tjänare, I som frukten honom, loven, ja loven vår Gud! Tv

Herren Gud, den allsvåldige, har nu trätt fram såsom konung.

Låtom oss glädjas och fröjda oss och giva honom äran. Halleluja!

Recitativ

Och jag såg en ny himmel och en ny jord; och den första himmelen och den första jorden hava förgått och havet är icke mer. Och jag såg den heliga staden, ett nytt Jerusalem nedkomma av himmelen från Gud tillredd såsom en brud, prydd för sin man. Se Guds tabernakel bland människorna, och han skall bo bland dem, och de skola vara hans folk. Och

Gud skall torka alla tårar från deras ögon och döden skall icke vara mer, icke heller sorg, icke heller rop, icke heller värk varder mer, ty det första är förgånget.

VIII Koral och final

Och den som satt på tronen sade orden:

Se, jag gör allting nytt!

Den första himlen och den första jorden
och diadem av stjärnor som dem prytt
skall icke vara mer.

Förföljelserna, morden
skall icke vara mer.

Sorg skall ej vara mer, ej lik på bårar;
ty natten är förbi.

Din bödelsyxa en blomma sårar —
ditt fängelse har öppnats, du ar fri.

Se, han är kommen, han,
som torkar alla tårar.

Välsignad vare han!

Oss gav den evige med murarspaden
ett nytt Jerusalem.

Ej tänder folket lampor i den staden,
ty Herren Gud skall lysa över dem.

Ära ske livets bok
och den som vänder bladen
med makt i livets bok!

Kör

Amen. Lov och ära och vishet och tacksägelse och pris och makt och starkhet tillkomme vår
Gud i evigheters evighet! Amen.